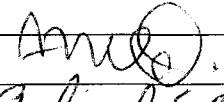
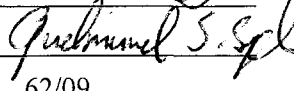

Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Viking Varmer AS / EB Nett AS / Dalkia Norge AS			Middelthuns gate 29
Fylke/kommune:	Buskerud/Kongsberg			Postboks 5091 Majorstua 0301 OSLO
Ansvarlig:	Arne Olsen	Sign.:		Telefon: 22 95 95 95
Saksbehandler:	Gudmund S. Sydness	Sign.:		Telefaks: 22 95 90 00
Dato:	06 JAN 2010	KE	62/09	E-post: nve@nve.no
	NVE 200802637-22, 200802629-23,			Internett: www.nve.no
Vår ref.:	200804231-24, ke/gss			Org. nr.:
Sendes til:	Søkere og alle hørings- og orienteringsinstanser			NO 970 205 039 MVA
				Bankkonto:
				0827 10 14156

Viking Varmer AS / EB Nett AS / Dalkia Norge AS – Søknader om konsesjon for fjernvarmeanlegg i Kongsberg kommune

Innhold

1	Sammendrag	2
2	Innledning – generelt om konsesjonsbehandling av fjernvarmesaker	2
2.1	Rammer for NVEs saksbehandling	3
3	Søknadene – Presentasjon av omsøkte anlegg	3
3.1	Utfyllende informasjon/revisjon av søknadene	3
3.2	Viking Varmer AS	3
3.3	EB Nett AS	4
3.4	Dalkia Norge AS	4
4	NVEs behandling av de omsøkte prosjektene	5
5	Innkomne merknader	5
5.1	Innkomne merknader fra første høringsrunde	5
5.2	Andre høring – begrunnelse for ny høring og innkomne merknader	6
6	NVEs vurdering av prosjektomfang og teknisk løsning	7
6.1	Prosjektomfang og kundegrunnlag	7
6.2	Teknisk løsning	10
6.3	Varmesentralenes nærhet til kundegrunnlag	11
6.4	Vedrørende utbygging av fjernvarmenett	12
6.5	Tidsplan for tiltaket	12
6.6	Gjennomføringsevne, selskapsstruktur og daglig drift	12
7	NVEs vurdering av prosjektenes samfunnsøkonomiske nytte	13
7.1	Vurdering av investeringskostnader	13
7.2	NVEs vurdering av framlagte samfunnsøkonomiske vurderinger	14
	Vurdering av omsøkte prosjekt fra Dalkia	14
	Vurdering av omsøkte prosjekt fra Viking	15
	Vurdering av omsøkte prosjekt fra EB Nett	15

8	NVEs vurderinger av virkninger for miljø, naturressurser og samfunn	15
8.1	Klimakonsekvenser.....	15
8.2	Plassering av varmesentral	16
8.3	Støy og transport.....	16
8.4	Avfall, lukt, utslipp til vann og luft	17
8.5	Vedrørende plan- og bygningsloven.....	17
8.6	Kulturminner.....	17
8.7	Tilknytningsplikt etter plan- og bygningsloven § 66a (§27 -5 etter 01.01.2010)	17
9	NVEs vurderinger av andre forhold i en konkurransesituasjon.....	18
9.1	Tidspunkt for innlevering av søknad	18
10	NVES samlede vurdering av omsøkte fjernvarmeanlegg.....	18
11	NVEs vedtak.....	19

1 Sammendrag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) konstaterer at tre aktører har søkt fjernvarmekonsesjon i Kongsberg kommune, Buskerud fylke. Viking Varmer AS og Dalkia Norge AS har alle søkt fjernvarmekonsesjon for et tilnærmet like stort område knyttet til Kongsberg sentrum. EB Nett AS har søkt om et noe mindre konsesjonsområde.

NVE meddeler, på bakgrunn av opplysningene i konsesjonssøknadene, høringsuttalelser, tilleggsinformasjon og egne vurderinger, fjernvarmekonsesjon til Dalkia Norge AS for omsøkte fjernvarmeanlegg i Kongsberg. NVE avslår samtidig fjernvarmekonsesjonssøknadene fra Viking Varmer AS og EB Nett AS.

NVE legger til grunn at Dalkia har lagt frem den mest energifleksible og mest klimavennlige fjernvarmeløsningen basert på en god energikombinasjon, hovedsakelig basert på bioenergi.

NVE legger vekt på at Dalkia, som den eneste av søkerne, har lagt frem en tilfredsstillende teknisk-økonomisk løsning for å kunne knytte sykehuset til kundegrunnlaget for et fjernvarmeanlegg i Kongsberg. Dette gir Dalkia et større kundegrunnlag enn de andre søkerne. Videre vurderer NVE det som positivt at Dalkias løsning med en biopellets-skjel ved sykehuset både vil dekke sykehusets grunnlastbehov, og i tillegg inngå som spiss- og reservelast i fjernvarmenettet. Sammenkobling av to bioenergibaserte varmesentraler legger etter NVEs vurdering et godt grunnlag for høy driftstid basert på klimavennlig grunnlast fremfor spiss- og reservelast basert på konvensjonelle brensler.

NVE vektlegger at fjernvarmekonsesjonen åpner for innføring av tilknytningsplikt etter plan- og bygningsloven § 66a (§27-5 etter 01.01.2010). Dette kan, etter NVEs vurdering, være avgjørende for at fjernvarmeanlegget i Kongsberg utvikles på en samfunnmessig optimal måte.

2 Innledning

Konsesjonsbehandling etter energiloven er en avveining mellom tekniske, økonomiske og miljømessige forhold. Dersom et omsøkt anlegg anses å være til større fordel for samfunnet enn ulempene, kan det gis konsesjon i medhold av energiloven. Utgangspunktet for vurderingen av en

søknad om fjernvarmekonsesjon er energiloven § 5-1. Bestemmelsen presiserer ikke når en slik konsesjon kan gis, men vurderingen beror på en helhetlig skjønnsmessig avveining av relevante momenter. Dette skjønnnet utøves innen alminnelige forvaltningsrettslige rammer og i tråd med energilovens formålsbestemmelse § 1-2:

"sikre at produksjon, omforming, overføring, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til berørte allmenne og private interesser".

2.1 Rammer for NVEs saksbehandling

I Stortingsmelding nr 29 (1998-99) *Energimeldingen* ble det fremlagt en målsetting om at bruken av vannbåren varme i Norge skal økes til 4 TWh per år innen år 2010. Stortinget sluttet seg til dette forslaget. I Stortingsmelding nr 18 (2003-2004) *Om forsyningssikkerheten for strøm mv.* ble det pekt på at innsatsen for miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon burde styrkes, og det ble blant annet lagt føringer for innføring av en ny ordning for å stimulere til investeringer i infrastruktur for fjernvarme. Stortingsmeldingen viser til at mangelen på infrastruktur for varmedistribusjon er en hindring for å kunne ta i bruk, og veksle mellom, ulike energikilder som bioenergi, avfall, spillvarme og varmepumper i energiforsyningen. Det påpekes at fjernvarme er ett av flere elementer i en ønsket energiomlegging som bidrar til mer effektiv energibruk.

Med utgangspunkt i energiloven og energilovforskriften gjør NVE en helhetlig vurdering av de omsøkte prosjektene slik de er beskrevet i mottatte søknader. Dersom det er behov for ytterligere informasjon for å kunne behandle søknadene vil NVE selv be om denne.

3 Søknadene – Presentasjon av omsøkte anlegg

NVE konstaterer at tre aktører som har søkt om konsesjon for å bygge og drive et fjernvarmeanlegg i Kongsberg kommune, Buskerud fylke. Alle aktørene søker i medhold av energiloven § 5-1 og planlegger å søke kommunen om tilknytningsplikt med hjemmel i plan- og bygningsloven § 66a (§27-5 etter 1.1.2010) når en konsesjon eventuelt foreligger.

3.1 Utfyllende informasjon/revisjon av søknadene

NVE arrangerte den 4.9.2009 et møte med Kongsberg kommune hvor alle de tre søkerne var representert. På bakgrunn av informasjon som fremkom på møtet ga NVE søkerne mulighet til å sende inn reviderte/utfyllende søknader. Frist ble satt til 1.11.2009.

3.2 Viking Varme AS

Viking Varme AS, heretter Viking, søkte i brev av 2.5.2008 om å bygge og drive et fjernvarmeanlegg i Kongsberg sentrum, i Kongsberg kommune. Tilleggsopplysninger til søknaden ble sendt i brev av 30.9.2009.

Det omsøkte konsesjonsområdet omfatter begge sider av Lågen, blant annet Vestsiden, Nymoen og sykehusområdet.

Varmesentralen var i søknad av 2.5.2008 plassert på nordre del av stasjonsområdet mellom Nymoen og Hellebakk. Etter ønske fra Kongsberg kommune ble plassering av varmesentralen endret til tomten mellom Jernbaneveien og Baneveien, nord for Withs gate. Denne tomten ble i den opprinnelige søknaden til Viking beskrevet som et alternativ til plasseringen på Schwabemoen.

Den omsøkte varmesentralen vil få en total installert kjelekapasitet på 13,5 MW. Som grunnlast vil det bli benyttet to biokjeler på henholdsvis 3 og 1,5 MW, og spiss- og reservelast vil bli dekket av to gasskjeler og en el-kjel på henholdsvis 5,3 og 1 MW. I tillegg ønsker Viking Varmer å benytte seg av sykehusets kjelesentral som reservelast. Denne reservelasten består av henholdsvis 2 oljekjeler med en installert effekt på 1,2 MW hver og en elektrokjel, også med en installert effekt på 1,2 MW.

Kundegrunnlaget i Kongsberg er estimert til å være 20,8 GWh hvorav 5,6 er planlagt ny bebyggelse innenfor konsesjonsområdet.

Fjernvarmenettet i Kongsberg er beregnet til å bli 6 km.

3.3 EB Nett AS

EB Nett AS, søkte i brev av 11.6.2008 om konsesjon for å bygge og drive tre midlertidige fjernvarmeanlegg i Kongsberg sentrum som skal knyttes sammen til ett nett i fremtiden. Revidert søknad ble sendt den 31.10.2009.

Konsesjonsområdet det søkes om er det minste av de tre og EB nett søker om å få bygge tre midlertidige varmesentraler knyttet til lokale fjernvarmenett som skal knyttes sammen til ett nett med én varmesentral i fremtiden. De midlertidige varmesentralene søkes etablert ved Blefjell sykehus og ved Vestsiden ungdomskole. I tillegg ønsker EB Nett å benytte den eksisterende varmesentralen ved Kongsberg svømme- og idrettshall. Den fremtidige felles varmesentralen søkes bygget på tomten mellom Bekkedokk, Eikerveien og jernbanelinjen. Tomten er i nærheten av sykehuset.

Fjernvarmenettet er planlagt med med en varmforsyning basert på bioenergi som grunnlast. Reserve- og spisslast vil dekkes med el-, olje- eller gasskjeler. Det beskrives i søknaden at de planlagte energisentralene vil bygges ut trinnvis med hensyn på kapasitet, i takt med fjernvarmenettets utbredelse. Planlagt fremtidig installert total effekt på energisentralene er 8 MW, hvor summert effekt fra biokjel er 3 MW og spiss- og reservelast er 10 MW. EB Nett AS forventer at det årlige varmesalget vil utgjøre ca. 15 GWh til eksisterende bebyggelse i fyringssesongen 2013-14. EB Nett prosjekterer med et fremtidig kundegrunnlag tilsvarende ytterligere 5 GWh, slik at totalt estimert kundegrunnlag utgjør 20 GWh.

Fjernvarmenettet er beregnet til å bli om lag 3,5 km.

3.4 Dalkia Norge AS

Dalkia Norge AS, heretter Dalkia, søkte i brev av 14.7.2008 om konsesjon for å bygge og drive et fjernvarmeanlegg i Kongsberg sentrum. Revidert søknad ble sendt 30.10.2009.

Det omsøkte konsesjonsområdet er tilnærmet det samme som det beskrevet av Viking.

I den opprinnelige søknaden var varmesentralen tenkt plassert rett vest for sykehuset på en tomt beliggende mellom E134, jernbanelinjen, og gamle Drammensvei. Etter ønske fra kommunen ble den omsøkte plasseringen for varmesentral flyttet til tomten mellom jernbanelinjen og Baneveien, nord for Withs gate.

Dalkia søker om å få bygge og drive et anlegg bestående av en 3,5 MW biokjel fyrt med fuktig flis og to gasskjeler à 3 MW for dekking av spiss- og reservelast. Dalkia ønsker også å installere en 750 kW pellets-dampkjele i sykehusets eksisterende varmesentral som i tillegg består av to oljekjeler med en installert effekt på 1,2 MW hver, og en el-kjel, også denne med en installert effekt på 1,2 MW. Det vurderes som hensiktsmessig å knytte sykehuset til fjernvarmenettet for å kunne utnytte sykehusets

varmesentral som reservelast i fjernvarmeanlegget. Dalkia vurderer det eksisterende kundegrunnlaget til å utgjøre 13 GWh og

Fjernvarmenettet er beregnet til å bli ca. 4,6 km.

4 NVEs behandling av de omsøkte prosjektene

NVE har behandlet søknadene i medhold av energiloven. Viking Varmer AS og EB Nett sine søknader ble sendt ut på høring 30.6.2008 til Kongsberg kommune, Buskerud fylkeskommune Fylkesmannen i Buskerud, EB Nett AS, Norsk Teknologi, Natur og Ungdom, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Region Midt-Norge, Eiker Bioenergi AS, COWI AS og Dalkia Norge AS

NVE ba samtidig tiltakshaverne om å orientere berørte grunneiere og rettighetshavere om høring av søknadene. I tillegg fikk Enova SF søknadene til orientering. Søknadene ble lagt ut til offentlig ettersyn i Kongsberg kommune og ble kunngjort i Norsk Lysingsblad og i Laagendalsposten lokalavis.

Dalkias søknad av 14.7.2008 ble sendt ut på høring til Kongsberg kommune den 20.8.2008. De konkurrerende søkerne ble orientert om Dalkias søknad i eget brev av samme dato.

NVE arrangerte møter med alle søkerne sommeren 2009.

NVE har i behandlingen av de omsøkte prosjektene vurdert den informasjon som fremkommer i søknader, reviderte søknader, og tilleggsopplysninger som NVE har bedt om. NVE har i tillegg vært i kontakt med teknisk etat på Kongsberg sykehus, Kongsberg kommune og Kongsberg kommunale eiendom.

5 Innkomne merknader

NVE har hørt søknadene i to runder. I det følgende presenteres innkomne merknader fra høringsrundene

5.1 Innkomne merknader fra første høringsrunde

NVE har mottatt tre høringsuttalelser til de tre konkurrerende søknadene. Disse er sammenfattet nedenfor.

Kongsberg kommune uttaler seg i e-post 11.9.2008. Kongsberg kommune er positiv til etablering av fjernvarme i kommunen, og presiserer at fjernvarmeutbyggingen bør etableres der varmebehovet er størst. Kommunen vurderer alle søkerne som likeverdige ut ifra erfaring og kompetanse og vil ikke anbefale en søker fremfor en annen. Kommunen ønsker å gå i nærmere dialog med utbyggerne om plassering av varmesentral da administrasjonen er negativ til samtlige av de foreslåtte lokalitetene.

Norsk Teknologi uttaler seg i brev av 15.8.2008 og 3.10.2008. NT vurderer samtlige søknader som mangelfulle. Spesielt savner NT beskrivelse av spesifikt energiforbruk i eksisterende bebyggelse og i den antatte nybebyggelsen. Videre savner NT beregninger av kostnader for kunden ved tilknytting til fjernvarme, og beregning av kostnad for gjennomføring av ENØK tiltak. NT henviser også til sine kommentarer i høringsuttalelsen til en annen søknad om fjernvarmekonsesjon i Asker datert 29.8.2007.

Statens vegvesen kommenterer i sin høringsuttalelse av 13.10.2008 den foreslåtte plasseringen av varmesentralen til Dalkia Norge AS. Statens vegvesen tar forbehold om plasseringen av varmesentralen da E134 er belastet med mye trafikk i området. Statens vegvesen ønsker å påpeke at

nye utbyggingsprosjekter langs E134 ikke må ødelegge mulighetene for fremtidig utbygging av vegen, noe som også gjelder fremtidlige gang- og sykkelstier. Forutsett at den videre prosjektering tar hensyn til dette, kan plasseringen godtas. Statens vegvesen vil komme tilbake til saken når mer detaljerte planer foreligger.

5.2 Andre høring – begrunnelse for ny høring og innkomne merknader

På bakgrunn av Kongsberg kommunes høringsuttalelse av 11.9.2008 ønsket NVE et møte med Kongsberg kommune. På møtet, som ble holdt i rådhuset i Kongsberg den 4.september 2009, kom Kongsberg kommune med forslag til tomter som var aktuelle for etablering av varmesentral. Alle tre søkere var representert på møtet. Kongsberg kommune foreslo på møtet følgende lokaliteter:

- Hjørnet av Numedalsveien og Mauritz Hansens gate (på Vestsiden).
- Området mellom Bekkedokk, Eikerveien og jernbanelinjen (ved sykehuset)
- Eiendommen mellom Baneveien og jernbanelinjen, rett nord for Withs gate.

Med bakgrunn i kommunens innspill på møtet ba NVE i e-post av 5.9.2009 søkerne vurdere kommunens uttalelser og eventuelt sende inn revisjoner/tilleggsopplysninger til de eksisterende søknadene. NVE ba videre om at eventuelle revisjoner/tilleggsopplysninger skulle inneholde utdypende informasjon om kundemassen som ligger til grunn for varmesalget i søknadene, og hvordan varmesalget er vurdert til de forskjellige kundene. NVE ba også om utfyllende informasjon om utforming av varmesentral(er) og installert effekt i hver av de omsøkte kjelene, og om forklaringer på de kostnadstall som er lagt til grunn av det enkelte selskap.

NVE satte fristen for innsending av revisjoner/tilleggsopplysninger til 1.11.2009. NVE har mottatt utdypende informasjon fra samtlige søkere innen fristen. NVE har etter fristens utløp mottatt diverse informasjon fra søkerne. NVE ba den 17.12.2009 EB Nett AS om utdypende informasjon rundt investeringskostnader i varmesentral fordi NVE ikke fant samsvar mellom søknaden og de vedlagte samfunnsøkonomiske beregninger. Utover dette vektlegger ikke NVE informasjon som er sendt fra søkerne etter fristen for innlevering av endelig søknad.

NVE sendte den 13.11.2009 søknadene med tilleggsinformasjon på ny høring til samme instanser som i første høringsrunde. Høringen ble kunngjort i Laagedalsposten og i Norsk Lysningsblad. Høringsfristen ble satt til 11.12.2009.

NVE har i forbindelse med andre høring mottatt én uttalelse til de omsøkte prosjektene:

Dyrmyrskogen vel v. Per E. Steffensen protesterer i sin høringsuttalelse av 8.12.2009 mot plassering av varmesentralen mellom Baneveien og Jernbanen, rett nord for Withs gate. Det protesteres da den foreslåtte plasseringen ligger nær eksisterende bebyggelse på andre siden av Baneveien, og på bakgrunn av at tomten og tilgrensende tomt er regulert til boligområde. Dyrmyr vel frykter at bebyggelsen i anleggets nærområde vil bli plaget av støy og forurensing fra drift, og fra brenselleveranser og fjerning av aske. Det poengteres at selv om søkerne har prosjektert med en pipehøyde på 17-25 m. vil høydeforskjellen i terrenget medføre at boliger i Baneveien og Dyrmyrskogen vil bli truffet av røyk ved vestavind.

6 NVEs vurdering av prosjektfang og teknisk løsning

I dette kapittelet vil de tekniske løsningene og prosjektfanget av de konkurrerende søknadene beskrives og diskuteres. NVE baserer sine vurderinger på mottatte søknader, utdypning/reviderte søknader, og den informasjon som NVE har bedt om.

6.1 Prosjektfang og kundegrunnlag

Følgende kart viser yttergrensene til de omsøkte konsesjonsområdene.

Vedrørende varmebehov i Kongsberg har alle søkerne tatt utgangspunkt i tidligere utført varmeplan for Kongsberg. NVE vil i det følgende gjøre en vurdering av potensialet for salg av fjernvarme i Kongsberg.

Det er mange forhold som påvirker antall kWh som faktisk vil bli levert i et konsesjonsområde. Det er ikke alltid slik at en fjernvarmeleverandør får en avtale med alle bygg slik det skisseres i en fjernvarmekonsesjonssøknad. Eksempler på slike forhold er at byggeiere gjennomfører enøktiltak som senker det potensielle varmesalget i kundegrunnlaget, byggeiere som av ulike grunner ikke er interessert i fjernvarmetilknytning eller det faktum at offentlige bygg må åpne for konkurranse for oppvarming i offentlige bygg som ikke er pålagt tilknytningsplikt. På den andre siden vil det bygges et ukjent antall nye bygg som kan tilknyttes et fjernvarmenett.

NVE konstaterer at områdene Viking og Dalkia søker konsesjon for er svært like, og inkluderer eksisterende og fremtidig bebyggelse på Vestsiden, Nymoen og Skinnaberget/sykehuset. Søknaden fra EB dekker et noe mindre område. Tabellen under viser søkerens beregnede kundegrunnlag fordelt på bydeler.

	DALKIA	EB Nett	VIKING
Vestsiden	3,163 GWh	3,163 GWh	3,163 GWh
Fremtidig Vestsiden	0,145 GWh	0 GWh	0 GWh
Nymoen	5,795 GWh	6,863 GWh	7,755 GWh
Fremtidig Nymoen	6,856 GWh	0 GWh	5,525 GWh
Skinnarberga/Sykehuset	4,103 GWh	4,289 GWh	4,289 GWh
Uspesifisert fremtidig utbygging		5,000 GWh	
Totalt	20,062 GWh	19,222 GWh	20,723 GWh

NVE konstaterer at søkerne i hovedsak har lagt det samme kundegrunnlag til grunn. Søkerne vurderer eksisterende kundegrunnlag relativt likt. Forskjellene ligger i søkerens vurdering av fremtidig fjernvarmepotensial. Viking og Dalkia har knyttet fremtidig utbygging til bydeler. EB Nett har lagt frem et uspesifisert fremtidig kundegrunnlag. Det kundegrunnlaget der det er størst forskjell er Nymoen der fjernvarmepotensialet for eksisterende bygg spriker med opp til 2 GWh. Basert på dette, og fordi Nymoen er den bydelen som har det største varmegrundlaget i Kongsberg vil NVE vurdere dette nærmere. Tabellen under angir søkerens estimat på varmesalg til eksisterende bygg på Nymoen. Dette er bygg som alle søkerne har lagt frem tilstrekkelig data for, og er en stikkprøve.

Navn	Angitt varmebehov Dalkia	Angitt varmebehov EB nett	Angitt varmebehov Viking Varme	NVEs antagelse av bygget	NVE - estimert varmebehov
	kWh/m2	kWh/m2	kWh/m2		kWh/m2
NYMOEN					
Quality Hotel Grand	103,0	103,3	103,3	Hotellbygning	81,7
Bibliotek	62,0	62,0	62,0	Bibliotek	162,2
Kongsberg videregående	50,0	50,0	50,0	Skolebygning	125,6
Gyldenløve hotell AS	113,0	113,1	113,1	Hotellbygning	81,7
Jernbanestasjonen	75,0	75,1	75	Jernbanestasjon	175,7
Tråkka	84,5	85,3	85,3	Kontorbygning	102,8
SpareBank1 Kongsberg	142,0	141,8	141,8	Bank / posthus	109,5
Flåteløkka VGS	82,8	83	82,5	Skolebygning	125,6
Tinius Olsens Skole	122,0	121,5	121,5	Skolebygning	125,6
Svømme og idrettshall	751	361,3	361	Idrettshall,	264,5

Tabellen over angir søkerens estimer for varmebehov pr kvadratmeter. Til sammenligning presenteres også statistikk på varmeavhengig andel av byggenes oppvarmingsbehov pluss tappevann – for tilsvarende bygg, temperaturkorrigert for beliggenhet i Kongsberg.

Tabellen over understreker det faktum at søkerne benytter samme grunnlag for sine estimat. Tabellen viser også at søkerens varmebehovs estimat både ligger både over og under statistikk for tilsvarende bygg. I gjennomsnitt er avvikene små, og NVE kan ikke på bakgrunn av dette se at søkerne har

feilvurdert kundegrunnlaget i en slik grad at dette vil påvirke den teknisk-økonomiske analysen av prosjektene.

Et bygg skiller seg vesentlig fra Enova statistikk. Det er Svømme- og idrettshallen i Kongsberg. Dalkia har estimert et varmesalg tilsvarende 2,5 GWh/år til dette bygget. EB Nett og Viking legger til grunn 1,2 GWh/år. NVE er gjort kjent med at Eiker Bioenergi AS har hatt en energileveranseramme på 0,7 GWh/år til svømme- og idrettshallen. NVE er også gjort kjent med at EB Nett AS den 2.12.2009 overtok eksisterende varmesentral ved svømme- og idrettshallen og leverer varme til hallen. Denne avtalen strekker seg fram til 2013, og varmelevering til hallen vil således ikke være tilgjengelig for Dalkia og Viking før dette. NVE vurderer at 0,7 GWh vil være den reelle varmeleveransen til hallen, og korrigerer for dette i videre vurderinger.

NVE konstaterer at alle søkerne har lagt sykehuset i Kongsberg til grunn som kundegrunnlag og benytter sykehusets eksisterende kjeler i spiss- og reservelast til fjernvarmnettet. Sykehuset har i dag et oljefyrt dampanlegg som planlegges konvertert til elektriske kjeler. NVE konstaterer at all energi som tilføres sykehuset må leveres som damp, eller at sykehusets interndistribusjonsnett må bygges om. En slik ombygging vil medføre betydelige kostnader. En del av varmebehovet, for eksempel til kjøkkenet dekkes med direkte dampleveranser. Intern distribusjon av øvrig varmeenergi på sykehuset gjøres normalt gjennom dampør, og veksling mot flere varmtvanskretser til romoppvarming etc. Høy energitetthet i dampen gjør at dette distribusjonsnettet, og vekslere, har mindre dimensjoner enn ved vannbåren distribusjon. NVE vurderer, av plasshensyn, det som vanskelig og lite sannsynlig at interndistribusjonsnettet kan konverteres til vannbåren distribusjon. Dette innebærer at all varmeenergi til sykehuset må dekkes fra lokalt produsert damp. NVE vurderer at det bare er Dalkia som i sin søknad har lagt frem en tilfredsstillende teknisk og økonomisk løsning for å kunne knytte sykehuset til kundegrunnlaget for et fjernvarmeanlegg på Kongsberg og korrigerer for dette i videre vurderinger.

NVE konstaterer at søkerne legger til grunn et tilnærmet likt kundegrunnlag. NVE konstaterer videre at varmebehovet til Kongsberg svømme- og idrettshall er vurdert for høyt av alle søkere. NVE vurderer videre at det bare er Dalkia som kan legge sykehuset til grunn som del av kundegrunnlaget for fjernvarme i Kongsberg. EB Nett er den eneste av søkerne som kan legge svømme- og idrettshallen til eksisterende kundegrunnlag.

NVE konstaterer at det er usikkerhet knyttet til fremtidig varmebehov. NVE vurderer muligheten for tilknytning av fremtidlige bygg vil være lik for Dalkia og Viking. EB nett har et mindre konsesjonsområde. NVE justerer for dette i sine videre vurderinger.

6.2 Teknisk løsning

Følgende tabell oppsummerer omsøkte tekniske løsninger:

	EB Nett			Dalkia	Viking Varme
	Sentrum	Sykehus-området	Vestsiden		
Plassering av varme-sentral	Sentrum	Sykehuset	Vestsiden skole	Sykehuset, Baneveien	Sykehuset, Baneveien
Energibehov	5,91 GWh	5,53 GWh	3,16 GWh	20,06GWh	20,80 GWh
Maks effektbehov i nettet	3,5 MW	3,19 MW	2,36 MW	11 MW	12,4 MW
Sammen-lagingsfaktor	0,85	0,85	0,85	0,8	0,85
Energitap i nettet	0,04	0,04	0,04	0,1	0,1
Maks effektbehov fra sentral	3,46 MW	2,82 MW	2,09 MW	9,68 MW	11,594 MW
Grunnlast	1,4+0,4 MW bio	1+0,5 MW bio	1 MW bio	3,5 MW bio	3+1,5 MW bio
Energi-dekning av grunnlast	0,85	0,85	0,85	0,83	0,85
Spisslast og reserve	2*1,8 MW olje	2*1,2 + 0,5 MW el	2*1,1 MW olje/gass	2*3 MW gass, 3*1,2 MW olje, 0,75 MW biopellets	3+5 MW olje/gass, 1 MW el
Total installert effekt	5,4 MW	4,4 MW	3,2 MW	13,85 MW	17,1 MW
N-1	3,6 MW	3,4 MW	2,2 MW	10,35 MW	12,1 MW
Fjernvarme-nett total lengde	1,39 km	0,55 km	0,95 km	4,6 km	6 km

NVE konstaterer at alle de omsøkte anleggene er konsesjonspliktige.

Alle tre søkere baserer løsningen sin på biomasse til grunnlast. EB Nett ønsker å dele området i tre separate fjernvarmenett, og på lengre sikt knytte nettene sammen med en felles energisentral. De to øvrige søkerne vil bygge et sammenhengende fjernvarmenett.

NVE konstaterer at lengde på fjernvarmenettene vurderes forskjellig. Viking Varme har et lengre fjernvarmenett enn Dalkia. EB Nett har det korteste nettet i søknaden. Hovedsakelig skyldes forskjellene i nettlengde at EB Nett ikke søker om å legge fjernvarmetrassé i den nordlige delen av Nymoen.

Dalkia oppgir en varmemiks på 83 prosent fra biobrensel, 3 prosent fra olje og 15 prosent fra gass. NVE vurderer denne varmemiksen som sannsynlig for omsøkt energi- og effektbehov. NVE vurderer det som positivt at Dalkias løsning vil gi mulighet å benytte biopelletsjelen på sykehuset som både grunnlast, spiss- og reserve i fjernvarmeanlegget, og eventuelt i sommerlast.

Viking oppgir en varmemiks på 85 prosent fra biobrensel og 15 prosent fra gass. NVE vurderer denne varmemiksen som sannsynlig for omsøkt energi- og effektbehov.

EB Nett oppgir en varmemiks på 85 prosent fra biobrensel, 10 prosent fra gass og 5 prosent fra el. NVE vurderer denne varmemiksen som sannsynlig for omsøkt energi- og effektbehov for alle tre områder.

NVE har blitt informert om at EB Nett AS har overtatt driften av biokjelen ved Kongsberg svømme- og idrettshall. Overtakelsen ble gjort etter frist for innlevering av endelig søknad, og før NVE har truffet konsesjonsvedtak. Avtalen om varmeleveranser til idrettshallen gjelder til t.o.m desember 2012. NVE legger ikke vekt på denne overtakelsen i sitt konsesjonsvedtak.

NVE vurderer de tekniske løsningene som gjennomførbare. NVE konstaterer at omsøkte fjernvarmeanlegg tilfredsstiller N-1 kriteriet. Det vil si at maksimalt effektbehov kan dekkes med største produksjonseenhet ute av drift. NVE vurderer det som positivt at søkerne utnytter eksisterende kjelkapasitet ved sykehuset i spiss- og reservelast. NVE vurderer det videre som positivt at Dalkias løsning, med en biopelletsjelen ved sykehuset både vil dekke sykehusets grunnlastbehov, og i tillegg inngå som spiss- og reservelast i fjernvarmeanlegget.

NVE understreker at konsesjon meddeles et konkret anlegg med angitt teknisk installasjon i varmesentral. Dersom konsesjonær ser at utbygging kan avvike fra konsesjonsgitt løsning, må endringen forelegges NVE for vurdering om endringen er konsesjonspliktig.

6.3 Varmesentralenes nærhet til kundegrunnlag

Dalkia og Viking har i endelig søknad søkt om en plassering av varmesentralen på tomten mellom Jernbaneveien og Baneveien, Nord for Withs gate. EB Nett har søkt om midlertidige varmesentralene bygget ved Blefjell sykehus og ved Vestsiden ungdomskole. I tillegg ønsker EB å benytte seg av en eksisterende varmesentral ved idrettshallen. Den fremtidige felles varmesentralen søkes bygget ved sykehuset.

NVE konstaterer at den eksisterende delen av byggene i kundegrunnlaget knyttes til det sentrale delen av Kongsberg. Ut ifra det NVE kjenner til er det sannsynlig at det vil oppstå en fortetning av kundegrunnlaget nord på Nymoen, i nærheten av det området der Dalkia og Viking har søkt varmesentralen plassert. EB Nett har ikke på samme måte som de andre søkerne planlagt utbyggingen av fjernvarmenett mot disse områdene.

NVE vurderer at EB Netts løsning med utbygging av mindre fjernvarmenett fra midlertidige varmesentraler legger grunnlag for rask utbygging av fjernvarmenett til store deler av kundegrunnlaget.

NVE vurderer plasseringen av Dalkia og Vikings varmesentraler som gode med tanke på utbygging av fjernvarmenett mot både eksisterende og fremtidig kundegrunnlag. NVE vurderer EB Netts tredelte fjernvarmenett som den raskeste måten å dekke eksisterende kundegrunnlag. Basert på dette sidestilles søknadene i forhold til nærhet til kundegrunnlag.

NVE understreker at konsesjon meddeles et konkret anlegg med anvist plassering av varmesentral. Dersom konsesjonær ser at utbygging avviker fra konsesjonsgitt løsning, må endringen forelegges NVE for vurdering om endringen er konsesjonspliktig.

6.4 Vedrørende utbygging av fjernvarmenett

Utbygger er ansvarlig for å orientere alle som bor og ferdes i området i god tid før anleggsarbeidet starter. Utbygger er også ansvarlig for at overflaten bringes tilbake til opprinnelig tilstand etter at fjernvarmerørene er lagt ned. Utbygger skal ikke la fjernvarmegrøften stå åpen lengre enn nødvendig. Dersom det foreligger spesielle årsaker til at fjernvarmegrøften må stå åpen lengre enn forutsatt i utsendt informasjon, plikter konsesjonær å informere de som bor og ferdes i området, og begrunne forsinkelsen. Der fjernvarmerørene skal krysse veier, ber NVE om at dette gjøres i samråd med Statens vegvesen og med berørte etater i kommunen.

NVE understreker at konsesjon meddeles et konkret anlegg med anvist plassering av hovedrørnett. Dersom konsesjonær ser at utbygging avviker fra konsesjonsgitt løsning, må endringen forelegges NVE for vurdering om endringen er konsesjonspliktig.

6.5 Tidsplan for tiltaket

De tre søknadene har relativt lik tidsplan for når kundegrunnlaget skal tilknyttes fjernvarmeanlegget. Alle søkerne har lagt frem en utbygging på i størrelsesorden 20 GWh innen 2015/2017.

NVE vil ved en eventuell konsesjon sette vilkår om at fjernvarmeanlegget skal være påbegynt innen to år etter at vedtaket er endelig. Varmesentraler og hovedledningsnett skal være ferdigstilt og idriftsatt innen rimelig tid, ca. 5-7 år. Konsesjonær plikter å sende melding til NVE straks anlegget er satt i drift. Meldingen skal inneholde dato for idriftsettelse og total installert effekt i varmesentralen.

Ved en evt. konsesjon, plikter konsesjonær å orientere NVE om status og videre fremdriftsplan for fjernvarmeanlegget innen 01.01.2013. Dersom NVE finner at prosjektets fremdrift ikke er i samsvar med søknaden og tilleggspplysninger fra tiltakshaver, kan NVE vurdere ny avgrensning av konsesjonsområdet.

NVE vurderer alle fremlagte framdriftsplaner for prosjektene som realistiske. NVE vil sette vilkår om idriftsettelse og ferdigstillelse av anlegget i eventuell konsesjon.

6.6 Gjennomføringsevne, selskapsstruktur og daglig drift

I medhold av energiloven kan en konsesjon bare gis til selskaper med egne fast ansatte og med kapasitet til å ivareta alle selskapets plikter etter lovverk, forskrifter, konsesjoner og avtaler. Interessene til kunder, leverandører, naboer og andre som kommer i berøring med konsesjonær, skal kunne ivaretas ved at selskapet til enhver tid kan nås og rydde opp i eventuelle problemer. Med bakgrunn i dette vil det ved en eventuell konsesjon settes vilkår om at konsesjonæren skal ha egne ansatte til å forestå daglig drift av foretaket.

EB Nett eies av Buskerud fylkeskommune og Drammen kommune gjennom Energiselskapet Buskerud AS. Nedre Eiker- og Kongsberg kommune er også medeiere i selskapet. EB Nett har områdekonsesjon for Kongsberg, Nedre Eiker og Drammen. EB Nett morselskap eier og drive, helt eller delvis, flere fjernvarmeanlegg.

Dalkia Norge er et datterselskap av selskapet Dalkia, som er en stor internasjonal leverandør av energi- og energirelaterte tjenester. Selskapet ble opprettet i 2008, for leveranse av fjernvarme og andre infrastrukturtenester til Raufoss næringspark. I tillegg har Dalkia driftsansvar for mindre anlegg, som Lena fjernvarme, og lokale biobaserte varmesentraler.

Viking Varmer er et selskap som eies av Skagerak Varmer AS og Agder Energi Varmer AS. Begge selskapene har erfaring fra drift av fjernvarmeanlegg, blant annet gjennom anlegg i Kristiansand, Mandal, Grimstad, Horten og Porsgrunn. Viking Varmer har for øvrig nylig blitt tildelt fjernvarmekonsesjon for utbygging av fjernvarme i Larvik.

NVE konstaterer at alle de tre søkerne vil ha både gjennomføringsevne, erfaring og faste ansatte til å forestå driften av de omsøkte fjernvarmeanleggene. Alle søkerne har etablert satsing på fjernvarme basert på store firmaers kompetanse og ressurser

7 NVEs vurdering av prosjektenes samfunnsøkonomiske nytte

7.1 Vurdering av investeringskostnader

Følgende tabell oppsummerer de kostnadstall som er benyttet i søkerens siste reviderte utgave av samfunnsøkonomisk vurdering:

	EB Nett			Dalkia	Viking Varmer
	Sentrum	Sykehus-området	Vestsiden		
Utbygging	2010-2015	2010-2015	2010-2015	2010-2016	2010-2017
Investering fjernvarmenett	13,18 mill NOK	7,46 mill NOK	11,45 mill NOK	20,04 mill NOK	46,5 mill NOK
Investering varmesentral	12,2 mill NOK	15,3 mill NOK	10,9 mill NOK	39,00 mill NOK	31,00 mill NOK

NVE konstaterer at søkerne opererer med ulike tall for lengde og investeringer i fjernvarmenett. NVE vurderer det som lite sannsynlig at det vil være så store investeringsforskjeller. NVE legger søkerens oppgitte grøftelengde til grunn og korrigerer investeringskostnadene. Snittpris på fjernvarmenett vurderes av NVE til å være 5000 kr. pr meter. Det gir EB nett en samlet investering i fjernvarmenett på en kostnad på ca 17,5 mill. kr, Dalkia 23 mill.kr og Viking 30 mill. kr. NVE legger dette til grunn for videre vurderinger.

NVE vurderer alle søkerens investeringer i varmesentral som sannsynlig, og legger disse til grunn for videre vurderinger. NVE konstaterer at Dalkia har lagt frem en kostnad på 8,6 mill kr i en biobasert varmesentral som blant annet skal dekke grunnlast på sykehusets dampanlegg. Dette har de ikke inkludert i de samfunnsøkonomiske vurderingene ut i fra at sykehuset sparer en tilsvarende kostnad ved ikke å måtte investere i to elkjeler. NVE mener at det er riktig å ta med alle påløpte kostnader i fjernvarmeløsningen, og justerer for dette.

NVE konstaterer at søkerne har benyttet ulike spesifikke driftskostnader for fjernvarmeanleggene. Ut i fra relativt like tekniske løsninger legger NVE legger til grunn at spesifikke driftskostnader bør være tilnærmet like, og legger på 7 øre/kWh til grunn for alle søkere.

NVE konstaterer at søkerne har benyttet ulike drift- og reinvesteringskostnader for de alternative lokale varmeløsninger. NVE benytter en standard drift/reinvesteringskostnad på 20 øre/kWh for samtlige søkere.

7.2 NVEs vurdering av framlagte samfunnsøkonomiske vurderinger

Søkerne har i tråd med NVE's veileder satt opp en samfunnsøkonomisk vurdering for de omsøkte fjernvarmeprosjektene. Med utgangspunkt i disse beregningene gjennomfører NVE en egen økonomisk analyse av prosjektene. I den økonomiske analysen sammenligner vi omsøkte fjernvarmeanlegg med et kostnadsmessig referansealternativ som er lokal varmeproduksjon fra el- og oljekjeler i forholdet 50/50. Sammenligningen er med visse oppgitte justeringer, basert på søkers beskrivelse av kundegrunnlag og angivelse av investerings- og driftskostnader for fjernvarmeanlegget. Det er lagt til grunn en energipris på 50 øre/kWh for både el og olje, 45 øre/kWh for gass og 25 øre/kWh for skogsflis.

Søkerne har i sine samfunnsøkonomiske beregninger lagt til grunn noe ulike priser for biobrensel. NVE vurderer det som sannsynlig at søkerne vil oppnå lik pris for brensel i samme området, og legger en standard energipris på 25 øre/kWh for skogsflis for samtlige søkere.

I henhold til rundskriv fra Finansdepartementet (R-14/99) skal kalkulasjonsrenten som benyttes i samfunnsøkonomiske vurderinger av prosjekter være avhengig av hvilken systematisk risiko prosjektet utsettes for. Samfunnsøkonomisk relevant risiko er avhengig av tiltakets konjunkturfølsomhet og kostnadsstruktur. NVE har i samsvar rundskriv fra Finansdepartementet bestemt å benytte 6,5 prosent kalkulasjonsrente for denne type prosjekter. Kostnadene er regnet etter nåverdimetoden over en periode på 25 år fra oppstart av anlegget.

NVEs metode for å beregne samfunnsøkonomi for fjernvarmeprosjekter er en forenklet metode basert på forutsetninger om blant annet oppbygging av kundegrunnlag, investerings- og driftskostnader og ikke minst fremtidige energipriser. NVE vurderer søkerens angitte kundegrunnlag og kostnader. Der ikke annet er nevnt vurderer NVE søkers angitte data som rimelige. NVE gjennomfører flere beregninger med variasjoner i inngangsparametre og metoden vurderes å være best egnet til å vurdere sannsynligheten for om et prosjekt er lønnsomt eller ikke – snarere enn å gi et presist anslag på den faktiske lønnsomheten.

Vurdering av omsøkte prosjekt fra Dalkia

Søker har lagt til grunn et kundegrunnlag på 20,06 GWh. I beregninger lagt fram av Dalkia er den samfunnsøkonomiske gevinsten beregnet til 19,95 mill. kr.

Dalkia har benyttet en virkningsgrad på 75 prosent for olje som alternativ lokal varmeløsning. NVE benytter en standard virkningsgrad på 80 prosent for oljekjel som alternativ varmeløsning.

NVE legger med de forutsetninger diskutert i foregående kapitler til grunn et totalt kundegrunnlag på 18 GWh.

NVE beregninger viser at det er sannsynlig at fjernvarmeanlegget vil ha samfunnsøkonomisk gevinst. Det skal store variasjoner til før denne konklusjonen endres.

Vurdering av omsøkte prosjekt fra Viking

Søker har lagt til grunn et kundegrunnlag på 20,8 GWh. I beregningene lagt fram av Viking er den samfunnsøkonomiske gevinsten beregnet til 2,70 mill. kr.

NVE legger med de forutsetninger diskutert i foregående kapitler til grunn et totalt kundegrunnlag på 16 GWh.

NVE beregninger viser at det er sannsynlig at fjernvarmeanlegget vil ha samfunnsøkonomisk gevinst. Det skal store variasjoner til før denne konklusjonen endres.

Vurdering av omsøkte prosjekt fra EB Nett

EB Nett har i sin samfunnsøkonomiske beregning lagt til grunn et kundegrunnlag på 20 GWh. I beregningene lagt fram er den samfunnsøkonomiske gevinsten beregnet til 5,15 mill. kr.

NVE legger med de forutsetninger diskutert i de foregående kapitler til grunn et totalt kundegrunnlag på 14 GWh.

EB Nett har i sin samfunnsøkonomiske beregning benyttet en kalkulasjonsrente på henholdsvis 8 og 4.5 %. NVE har bestemt å benytte en fast kalkulasjonsrente på 6.5 % for denne type prosjekter.

NVE beregninger viser at det ikke er sannsynlig at fjernvarmeanlegget vil ha samfunnsøkonomisk gevinst. Dette skyldes for store investeringer i forhold til kundegrunnlag. Det må relativt store kostnadsreduksjoner til for at denne konklusjonen skal endres.

NVE vurderer prosjektene til Dalkia og Viking som samfunnsøkonomisk lønnsomme. NVE vurderer at EB Netts løsning ikke vil gi en samfunnsøkonomisk gevinst.

8 NVEs vurderinger av virkninger for miljø, naturressurser og samfunn

Vi vil i dette kapittel gå gjennom hva NVE vektlegger når det gjelder omsøkte anleggs virkninger for miljø, naturressurser og samfunn.

8.1 Klimakonsekvenser

Alle de tre søknadene beskriver reduksjon av CO₂ utslipp som en positiv virkning av foreslåtte tiltak. NVE konstaterer at de miljømessige fordelene ved bruk av fjernvarme til oppvarming ligger i at varmeproduksjonen vil erstatte bruk av olje og elektrisitet (avhengig av opprinnelse) til oppvarming. Alle de omsøkte anleggene vil således redusere klimatuslipp. NVE legger til grunn i sine vurderinger at Dalkia er den av søkerne som vil kunne tilknytte størst kundemasse.(kap 6.1)

NVE konstaterer at bioenergi er fornybar energi. Bioenergi inngår i den naturlige karbonsyklusen, og kan dermed ikke sies å gi opphav til drivhusgassutslipp. Bruk av konvensjonell olje til oppvarming har en udiskutabel klimakonsekvens. Klimakonsekvenser knyttet til bruk av elektrisitet er avhengig av hvordan elektrisiteten er produsert. Norsk produksjon av elektrisitet er basert på tilnærmet 100 % fornybare kilder. Kraftforbruket i Norge er i dag ca like stort som kraftproduksjonen, og produksjonen av fornybar kraft i Norge stiger mer enn innenlands forbruk. I løpet av året vil det både være eksport og import av kraft, men netto kraftforbruk i Norge vil de fleste år være tilnærmet 100 % fra fornybare kilder.

NVE konstaterer at alle søkere legger miljømessig gunstige energiløsninger til grunn for sine søknader. Etter NVEs vurdering fremmer alle de omsøkte fjernvarmeanleggene bruken av

miljøvennlig energi og reduserer utslippet av karbondioksid, ved at de erstatter bruk av ikke fornybar energi til oppvarming.

NVE vurderer løsningen lagt frem av Dalkia som den mest klimavennlige løsningen. Grunnen til dette er at Dalkia presenterer den løsningen som etter NVEs vurdering vil kunne tilknytte størst kundemasse.

8.2 Plassering av varmesentral

Dalkia og Viking har i endelig søknad søkt om en plassering av varmesentralen på tomten mellom Jernbaneveien og Baneveien, Nord for Withs gate. EB Nett har søkt om midlertidige varmesentralene bygget ved Blefjell sykehus, ved Svømme- og idrettshallen og ved Vestsiden ungdomskole. Den fremtidige felles varmesentralen søkes bygget ved sykehuset.

Det har også vært vurdert andre plasseringer av varmesentralene. Viking beskrev i sin opprinnelige søknad en plassering i eller ved den gamle lokstallen på Schwabemoen. Dalkia på sin side søkte i utgangspunktet om å bygge varmesentralen ved Sykehuset. NVE konstaterer at kommunen er negativ til alle opprinnelige omsøkte plasseringsalternativ. Dette inkluderer også alternativene EB Nett har valgt som plassering i endelig søknad.

Den 4.9.2009 arrangerte NVE et møte med Kongsberg kommune hvor alle de tre søkerne var til stede. På møtet la Kongsberg kommune frem tre forslag til tomt for varmesentral. Tomten nord for Withs gate, mellom jernbanen og baneveien var ett av forslagene til kommunen. Det er på denne tomten Dalkia og Viking i sine reviderte søknader ønsker å plassere sin varmesentral. Dalkia skriver at de andre alternativene som kommunen la frem ble vurdert, men at disse ble funnet uegnet for etablering av varmesentral. Den aktuelle tomten var nevnt som en alternativ plassering i Vikings opprinnelige søknad.

NVE konstaterer at det er nevnt en mulighet til å knytte fjernvarmeanlegget sammen med det eksisterende anlegget på Kongsberg næringspark. En slik løsning kunne potensielt spart Kongsberg sentrum for plassering av en varmesentral. NVE vurderer avstanden fra Kongsberg sentrum til Kongsberg næringspark som for lang til at en sammenkobling vil være aktuell innenfor et relativt langt tidsperspektiv.

NVE vurderer tomten ved Baneveien - Withs gate som egnet til plassering av en varmesentral. NVE legger til grunn at dette er en plassering med tilstrekkelig plass og med sentral beliggenhet i forhold til fremtidige utbygging av kunde grunnlag i Kongsberg. Videre vurderer NVE det som positivt at tomten ligger lett tilgjengelig for transport av brensel og avfall. NVE konstaterer at Kongsberg kommune har pekt ut tomten som aktuell for utbygging av varmesentral.

8.3 Støy og transport

For både bygging av varmesentraler og fremføring av fjernvarmenett, kan det i en begrenset periode forekomme ulemper i form av anleggstrafikk, omlegging av trafikk, grøftegraving og støyplager.

Viking og Dalkias omsøkte plassering av varmesentral grenser til jernbanen i øst og til Baneveien i vest. På andre siden av Baneveien ligger det boliger. NVE kan ikke utelukke at disse boligene vil oppleve støy i anleggsfasen. Basert på fremlagt informasjon om transportfrekvens og støy fra varmesentralen vurderer NVE støyproblematikk i driftsfasen som ubetydelig.

NVE forutsetter at støy fra varmesentralene ikke skal overstige SFTs grenseverdier ved bebyggelse. NVE vil i en eventuell konsesjon sette vilkår om at varmesentralen skal utformes på en slik måte at virkningene av støy og transport minimeres.

8.4 Avfall, lukt, utslipp til vann og luft

Dyrmyrskogen vel protesterer mot plassering av varmesentral på plassert mellom Baneveien og Withs gate. Velforeningen argumenterer for at varmesentralen vil komme for nære eksisterende bebyggelse på andre siden av Baneveien, og at beboere her vil bli plaget av støy og forurensing fra brenselleveranser og drift av anlegget.

NVE konstaterer at alle søkerne har beskrevet moderne forbrenningsanlegg med renseteknologi i henhold til gjeldene regelverk. Eksempelvis er bruk av multisykloner, posefilter, røykgasskondenseringsanlegg elementer i moderne biobrenselanlegg som reduserer utslipp fra anleggene. NVE legger til grunn at anleggene ikke skal overstige gjeldene utslippskrav.

NVE konstaterer lokal motstand mot plassering av varmesentralen, men vurderer moderne forbrenningsanlegg som så rentbrennende at utslipp fra varmesentralen ansees som ubetydelig.

8.5 Vedrørende plan- og bygningsloven

Med den nye Plan- og bygningsloven er ikke kommuner lenger pålagt å lage reguleringsplaner for nye varmesentraler. Kommuner kan heller ikke pålegge fjernvarmeselskapet å lage utkast til reguleringsplan. Hvis dagens plankart ikke er forenelig med etablering av varmesentral må imidlertid planen endres. Planendringen kan gjøres ved endring i arealplan, ved ny reguleringsplan eller ved unntak.

I byggesaksdelen i den nye Plan- og bygningsloven, som forventes å tre i kraft fra sommeren 2010, går det fram at fjernvarmeanlegg gis unntak fra regler om byggesaksbehandling. Dette betyr at når en har fått konsesjon på en varmesentral, må man ikke søke kommunen om byggetillatelse. Dette forutsetter imidlertid at en forutgående konsesjonsbehandling i medhold av energiloven er tilstrekkelig.

I denne saken overlapper gammelt og nytt regelverk, og NVE forutsetter at konsesjonær informerer Kongsberg kommune slik at denne kan treffe nødvendige beslutninger vedrørende plan- og byggesaksbehandling for varmesentralen.

8.6 Kulturminner

NVE forutsetter at det ved en eventuell konsesjon tas kontakt med kulturminnemyndighetene i god tid før anleggsarbeidene starter, for å avklare eventuelle forhold til automatisk fredete kulturminner i henhold til § 9 undersøkelser etter kulturminneloven.

NVE understreker at dersom automatisk fredete kulturminner avdekkes under arbeidet med etablering av varmesentral og fjernvarmenett, plikter en eventuell konsesjonær å stanse arbeidet og varsle kulturminnemyndighetene i henhold til kulturminneloven § 8.

8.7 Tilknytningsplikt etter plan- og bygningsloven § 66a (§27 -5 etter 01.01.2010)

Fjernvarmekonsesjonen åpner for innføring av tilknytningsplikt etter plan- og bygningsloven § 66a (§27-5 etter 01.01.2010). Tilknytningsplikten gjelder bare for nye bygg og ved større ombygginger.

Eksisterende bygg kan tilknyttes etter avtale mellom konsesjonær og byggeier. Det er kommunen som avgjør om tilknytningsplikt skal innføres, og hvordan den evt. skal utformes.

Alle søkere ser det som ønskelig å etablere tilknytningsplikt etter Plan- og bygningsloven § 66a (§27-5 etter 01.01.2010).

NVE legger til grunn at en eventuell påfølgende tilknytningsplikt kan være avgjørende for at fjernvarmeanlegget utvikles på en samfunnmessig optimal måte. Vedrørende kommunale eksisterende bygg, er kommunen underlagt reglement for offentlige anskaffelser, og må åpne for konkurranse om varmeleveranser uavhengig av konsesjon eller ikke.

NVE vil påpeke at tilknytningsplikten kun gjelder for byggeier og ikke for fjernvarmeselskapet. Det vil si at fjernvarmeselskapet ikke er pliktig til å forsyne alle enkeltbygg i konsesjonsområdet med fjernvarme.

9 NVEs vurderinger av andre forhold i en konkurransesituasjon

NVE konstaterer at det har oppstått en konkurransesituasjon mellom tre aktører. Vi har i tidligere kapitler gått gjennom de viktigste tema som vektlegges i en konkurranse. Ved behandling av konkurrerende søknader hvor det ikke er mulig å meddele konsesjon til en søker etter vurdering av de overnevnte temaer vil tidspunkt for innsendelse av søknad kunne være avgjørende for hvem som meddeles konsesjon.

NVE har mottatt søknadene fra de forskjellige søkerne på følgende tidspunkt:

- Viking sendte inn søknad om konsesjon i brev av 2.5.2008
- EB Nett søkte om konsesjon i brev av 11.6.2008
- Dalkia søkte om konsesjon i brev av 14.7.2008

NVE konstaterer at Viking Varmer AS var den søkeren som først søkte om konsesjon for å bygge og drive et fjernvarmeanlegg i Kongsberg. I behandlingen av søknadene om fjernvarmekonsesjon i Kongsberg har NVE kommet frem til at det er mulig å kunne meddele konsesjon etter en vurdering av de øvrige temaer. Tidspunkt for innsending av endelig søknad vil således ikke bli tillagt avgjørende vekt.

10 NVEs samlede vurdering av omsøkte fjernvarmeanlegg

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) konstaterer at tre aktører har søkt fjernvarmekonsesjon i Kongsberg kommune, Buskerud fylke. Viking Varmer AS og Dalkia Norge AS har alle søkt fjernvarmekonsesjon for et tilnærmet like stort område knyttet til Kongsberg sentrum. EB Nett AS har søkt om et noe mindre konsesjonsområde.

NVE vurderer de tekniske løsningene som gjennomførbare. NVE konstaterer at alle de omsøkte fjernvarmeanlegg tilfredsstiller N-1 kriteriet. Det vil si at maksimalt effektbehov kan dekkes med største produksjonsenhet ute av drift. NVE vurderer det som positivt at søkerne utnytter eksisterende kjelkapasitet ved sykehuset i spiss- og reservelast. Videre vurderer NVE det som positivt at Dalkias løsning med en biopellettskjel ved sykehuset både vil dekke sykehusets grunnlastbehov, og i tillegg inngå som spiss- og reservelast i fjernvarmenettet. Sammenkobling av to bioenergibaserte varmesentraler legger etter NVEs vurdering et godt grunnlag for høy

driftstid basert på klimavennlig grunnlast fremfor spiss- og reservelast basert på konvensjonelle brenslers.

NVE konstaterer at all energi som tilføres sykehuset må leveres som damp, eller at sykehusets varmedistribusjonssystem må bygges om. NVE vurderer at det bare er Dalkia som i søknaden har lagt frem en tilfredsstillende teknisk- økonomisk løsning for å kunne knytte sykehuset til kundegrunnlaget for et fjernvarmeanlegg på Kongsberg.

NVE vurderer løsningen lagt frem av Dalkia som den mest klimavennlige løsningen. Grunnen til dette er at Dalkia, etter NVEs vurdering, presenterer den løsningen som vil kunne tilknytte den største kundemassen.

NVE vurderer alle fremlagte framdriftsplaner for prosjektene som realistiske. NVE vil sette vilkår om idriftsettelse og ferdigstillelse av anlegget i eventuell konsesjon.

NVE vurderer prosjektene til Dalkia og Viking som samfunnsøkonomisk lønnsomme. NVE vurderer at EB Netts løsning ikke vil gi en samfunnsøkonomisk gevinst.

NVE vurderer plasseringen av Dalkia og Vikings varmesentraler som gode med tanke på utbygging av fjernvarmenett mot både eksisterende og fremtidig kundegrunnlag. NVE vurderer EB Netts tredelte fjernvarmenett som den raskeste måten å dekke eksisterende kundegrunnlag. Basert på dette sidestilles søknadene i forhold til nærhet til kundegrunnlag.

NVE konstaterer at Viking var den søkeren som først søkte om konsesjon for å bygge og drive et fjernvarmeanlegg i Kongsberg. NVE vil ikke legge avgjørende vekt på dette da en vurdering av de øvrige temaer er tilstrekkelig for å kunne differensiere mellom søkerne.

NVE vektlegger at fjernvarmekonsesjonen åpner for innføring av tilknytningsplikt etter plan- og bygningsloven § 66a (§27-5 etter 1.1.2010). Dette kan, etter NVEs vurdering, være avgjørende for at fjernvarmeanlegget på Kongsberg utvikles på en samfunnmessig optimal måte.

11 NVEs vedtak

NVE meddeler, på bakgrunn av opplysningene i konsesjonssøknadene, høringsuttalelser, tilleggsinformasjon og egne vurderinger, fjernvarmekonsesjon til Dalkia Norge AS for omsøkte fjernvarmeanlegg i Kongsberg.

NVE avslår samtidig fjernvarmekonsesjonssøknadene fra Viking Varme AS og EB Nett AS.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningsloven kap. VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes inn til NVE.

NVE foretrekker elektronisk oversendelse til sentral e-postadresse: nve@nve.no.